

телиѣ отъ всички нюанси. Създаващето се недоволство все повече се набираше въ болната душа на народа, който въ моменти на прѣсилена злоба и ненависть се бунтуваше. Въ главитѣ на измѣнитѣ, за които съ живописно увлечение и незавидно лекомислие говори българската история, се отразиха тѣзи движения, цѣлото недоволство: измѣнитѣ станаха орджия на противорѣчията въ живота на старата българска държава, отъ които при все това, както прѣди, така и слѣдъ 1393. г., най-голѣми облаги имаха боляритѣ, духовенството и царската фамилия.

Впрочемъ, това е само единъ общъ погледъ върху класовитѣ противорѣчия въ старата българска държава, които я разядоха като ржда и които намѣриха своята трагическа развръзка въ годината 1393. Една ретроспекция обаче, на това минало, пълно съ кръвь и мракъ, е една историческа и научна необходимостъ.

Какво прѣдставляваше България до завладѣването ѝ отъ азиатскитѣ турци? Отговорътъ на този въпросъ се намира въ тѣсна връзка съ въпросътъ за движението на собствеността въ старата българска държава. Слѣдъ разпадане на родовата единица, въ България се възстанови крѣпосничеството съ всичкитѣ си прѣимущества и недостатѣци прѣдъ стария економически режимъ. Въ прѣдишната родова единица общественитѣ елементи се чувствуваха по-яко сплотени, тѣ се осѣщаха осигурени въ своя личенъ и общественъ животъ. Всѣки имаше своето, или по-добрѣ, ако понятието за лична придобивка, за лично притежание било орджията на труда, или продуктитѣ, добивани чрѣзъ него, не сжществуаше, то всѣки членъ отъ родовата наредба се осѣщаше лично нераздѣленъ отъ общественото владѣние, — той се осѣщаше, напротивъ, тѣсно свързанъ съ интереситѣ на цѣлото, което го взимаше подъ своя закрила и отхрана. Родовата единица